

saaledes ad, hvorfor Ligningerne tidt bliver meget uensartede. Da der nu alligevel i det kommende Aar skal tages Bestemmelse om, hvorvidt den ekstraordinære Lov Nr. 162 af 20. Marts 1918 angaaende Erhvervsskatten skal fornyes, bliver det dog nødvendigt at tage Spørgsmaalet op. Jeg mener, at den Lov bør fornyes, og mener saa, at der samtidig bør gennemføres en Ændring i den nugældende Skatteordning, sigtende til at lempe Forholdene for dem, der i Virkeligheden ikke har Raad til at svare nogen Skat, thi for dem kan man ikke foretage tilstrækkelig Lempelse, naar Ligningsmyndighederne skal praktisere den nugældende Ordning. Jeg mener i øvrigt, at man gennem Skattepaaligningen i nogen Grad bør hjælpe de under Dyrtiden haardest trængte Familier, og det er ubestrideligt dem med de mange Børn.

Der er i det hele under Finanslovbehandlingen som saa ofte her i Rigsdagen talt smukke Ord om at hjælpe de bestaaende smaa Hjem og hjælpe til, at der kan oprettes nye Hjem. Men for at disse Udtalelser skal faa nogen Vægt, maa der drages Omsorg for, at man ved praktiske Foranstaltninger viser, at de gode Udtalelser virkelig var ærlig mente. Det er ikke altid, at de Vedtagelser, som træffes i Rigsdagen, er Udtryk for den bedste Forstaaelse af, hvorledes man skal hjælpe de smaa Hjem, som de enkelte Familiemedlemmer ved fælles Anstrengelser og ved forenet Arbejde søger at opretholde. Jeg maa saaledes beklage, at det Lovforslag, som var fremme samtidig med Jordlovene, nemlig Ekspropriationsforslaget, ikke blev vedtaget; thi ved en saadan Lovs Gennemførelse vilde Staten have faaet Midler i Hænde til at skaffe den nødvendige Jord til Oprettelse af smaa Hjem, og Jorden vilde kunne overlades paa Betingelser, som vilde være overkommelige for de fremtidige Indehavere. Ligeledes vilde det ved Gennemførelsen af dette Lovforslag have været muligt ved Købstæderne at ekspropriere den fornødne Jord til Haver. Forholdet er jo det, at der i Arbejderklassen viser sig en voksende Trang til at faa Smaahaver, hvor de vedkommende kan arbejde i deres Fritid, en Bevægelse, som jeg synes absolut fortjener at blive støttet med de fornødne Bidrag fra Statens Side. Ret til Ekspropriation af den fornødne Jord hertil er i særlig Grad nødvendig, fordi Prisen paa den Jord, som findes op ad Købstæderne, i Regelen er saa opskruet, at Kommunalbestyrelser eller Foreninger,

hvem det nu er, som interesserer sig for Sagen, betænker sig paa at købe Jorden til saadanne Priser.

Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, om det kan ventes, at der i den kommende Rigsdagssamling paa ny vil blive fremsat Lovforslag om, at der gives Staten Ret til Ekspropriation saavel med Hensyn til Jord, der skal anvendes til Oprettelse af mindre Landbrug, som med Hensyn til Jord, der skal anvendes til at skaffe Arbejderklassen i Købstæderne de fornødne Smaahaver. Jeg haaber, at dette Lovforslag paa ny vil komme frem, og at det maa lykkes at faa det vedtaget.

Ligeledes synes jeg, der mangler et Forslag, hvorefter der kunde ydes Tilskud til Etablering af de smaa Jordbrug, som nu skal oprettes. Forsaavidt der ikke gives Adgang til, at der kan gøres Laan paa nogenlunde rimelige Vilkaar ved Etableringen af disse smaa Brug, til hvis Oprettelse der er skaffet Jord ved Statens Foranstaltning, vil det med de Priser, der i Øjeblikket er gældende ved Indkøb af Besætninger og Redskaber, ikke blive den fattige Del af Arbejderne, som kan komme i Besiddelse af disse Brug, men det vil væsentlig blive Gaardmandssønner og andre, som selv har nogle Penge at sætte i Bruget. Jeg mener derfor, at Staten bør yde sin Støtte gennem billige Laan til Etablering paa disse smaa Brug, saaledes at Hensigten med de forskellige Jordlove opnaas, idet der aabnes Adgang til, at det Overskud af Arbejdskraft, som findes i Købstæderne, og som desværre vokser ved Tilstrømning fra Landet, finder Anvendelse ude paa Landet, medens Tilstrømningen til Byerne standses.

Ligeledes vil jeg gerne slutte mig til det Krav, som er fremsat af det ærede Medlem fra Skjolddelev (Johannes Pedersen), at man giver de bestaaende Husmandskreditforeninger bedre Arbejdsvilkaar. Ogsaa dette har Betydning for de smaa Hjem, at de kan faa deres Kreditforhold ordnet paa en rimelig Maade. Der blev i forrige Rigsdagssamling vedtaget et Lovforslag gaaende ud paa, at Laanegrænsen for Husmandskreditforeningernes Vedkommende blev sat ved 14 000 Kr. for Landejendomme og 10 000 Kr. for Ejendomme uden Jord; men enhver, som er en Smule kendt med Forholdene, maa vide, at disse Beløb langt fra strækker til og ikke staar i et rimeligt Forhold til de Beløb, som var gældende før Krigen. Det er ikke uden Interesse for Husmændene,